

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

ATA, Staffans kyrka, Gävle stad, Gästrikland

Kilström, Bengt Ingmar, *Staffans kyrka i Gävle*, Katrineholm 1983

Länsmuseet Gävleborg: Ärendearkivet

Muntlig källa: Rolf Enholm, vaktmästare

Riksantikvarieämbetet: Byggnadsregistret

Åberg, Jan Håkan, *Inventarium över Svenska orglar*, 1990:II Uppsala stift, Tostared 1991

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1930-32	Kyrkan uppförs efter ritningar av Knut Nordenskjöld som också ritat kyrkotomten med dess planteringar och terrasserings. Huvudentreprenör är byggnadsfirman Andersson & Eriksson i Kalmar. Fasaderna slätputsas och avfärgas med kalkfärg. Södra vapenhuset får en s.k. rustikputs med ”starka rustikfogar i väggfälten”. Taken beläggs med 0,51 mm kopparplåt. Predikstolens reliefer tillverkas av bildhuggare Carl Fagerberg som också gör orgelfasadens änglar. Altaret tillverkas av stenhuggare G. Dahlström, altaruppsatsen målas av konstnär Jerk Werkmäster, de fasta partierna tillverkas av AB J. E. Blomkvist, Uppsala. Det stora rundfönstret förses med glasmålningar av konstnär Yngve Lundström. Belysningsarmaturen, bl.a. sex takkronor och tolv vägglampetter utförs av Nils Löfgren, Ursviken. Orgeln byggs av EA Setterquist & Son, Örebro. Kormattan innanför altarringen sys av syföreningen för Staffans kyrka och övriga mattor tillverkas av Licium. Uppvärmningen sker elektriskt både genom strålelement i taket i koret, sakristian och i vapenhuset, genom ackumulerande element under varje bänk samt genom direktverkande element under fönstren och i koret. Långhuset har vita väggar och valv medan korgångens väggar är blekrosa. Orgelfasaden har nyanser av rött, brunt, silver och guld medan läktarfasaden är gråmarmorerad med motiv i cirklar. Predikstolen har sju pelare i grå marmorering och övrig färgkomposition i rött, grått och guld. Vid invigningen finns en provisorisk fältmålning i väntan på två bronsreliefer. Obeliskerna och övriga detaljer i koret är i guld. Bänkarna har mer diskreta toner.	Byggnadsregistret, ATA
1934	Takplåten släpper och plåtslagarna spikar i falsarna för att fästa plåten.	ATA
1937	Plåttaket fläks upp vid ett oväder. Taket lagas.	ATA
1938	Takläckage ger upphov till fuktfläckar på insidan av valven. Skadebesiktning av takplåten visar att undertaket är felaktigt konstruerat, takplåten är för tunn och klamrarna för klena dimensionerade. Taket lagas strax efter besiktningen och klamrarna byts ut. Kloktornets uppgångslucka lagas. Vattenläckage i tornrummet åtgärdas genom att kupolfönstrens tätlistor och tvärlistor lagas samt att fönsterblecken som lossnat fästs. En skulptur av konstnär Conrad Carlman föreställande St.	ATA Kilström 1983

	Staffan sätts upp på en konsol på den norra tornmuren, under en baldakin.	
1942	Ett dopkapell arrangeras i det södra tvärskeppet. En ny kormatta tillkommer.	Kilström 1983
1944	Takläckage p.g.a. sekundära galvaniserade spikar som spräckt kopparplåten. En fjärdedel måste läggas om.	ATA
Efter 1954	Altarringen kläs om i ett gråbeige tyg med inslag av guld.	Xlm ärendearkiv
1956	Kristusskulpturen ”Kommen till mig” av konstnär Asmund Arle invigs.	Kilström 1983
1958	Orgeln byggs om av A Magnussons Orgelbyggeri AB, Göteborg.	Åberg 1991
Slutet av 1950-talet	Ett nytt kapell; ”Angeluskapellet”, inryms i tornets bottenvåning.	Xlm ärendearkiv
1960-tal	Översyn av exteriör och interiör. Ljuskronor byts ut eller tillkommer?	Kilström 1983
1961	Takläckage ger upphov till fuktfläckar i kyrkans valv. Taket lagas.	ATA
1968	En ny matta utförd av Gävleborgs läns hemslöjd, läggs innanför altarringen. Anbudsförfrågan ang. byte av plåt på ”huvudbyggnadens övre och nedre takfall, kortak och vapenhusets tak.” Nya hängrännor, stuprör och fönsterbleck. Omtäckning av torngolvet.	Kilström 1983
1970	Kyrkan får en korogel, byggd omkring 1960 och som tidigare stått i Krematoriekapellet.	Åberg 1991
1972	Ansökan om att beslå sakristians och södra vapenhusets trädörrar med koppar.	ATA
1977	Ansökan om invändig rengöring av valv och väggar. Upptagande av dörr i östliga tvärväggen samt mellan kyrkoarkivets förrum och källargång vid bisättningsrummet.	ATA
Efter 1978	En handikappramp byggs vid västra entrén.	ATA
1989	Kororgeln flyttas till Hemlingby kyrka.	Åberg 1991
1990	Golvet i körrummet slipas.	ATA
Efter1994	Ett nytt flyttbart altare tillkommer.	ATA
2004	Tre av ljuskronorna från 1960-talet ersätts med strålkastare. Två nya textilskåp placeras i Angeliuskapellet och laseras i en grågrön kulör.	ATA
2005	Kyrkan får en ny korogel, byggd 1971 och som tidigare stått i Andreaskyrkan. Orgeln målas för att passa färgskalan i Staffans kyrka.	Xlm ärendearkiv
2007	Det mobila altaret plus två ambo målas i grågröna tomer för att smälta in i kyrkorummet.	Enholm
2008	Altarringen kläs om i ett gråbeige tyg ”Ydre 14255”.	Xlm ärendearkiv